

چۆنیه تی ریکخستنی لاپه ره کانی توژیینه وهی زانستی :

❖ لاپه ره کانی توژیینه وهی زانستی بهم شیواز و ریزه ندیه ریگ ده خریت :

- لاپه ره یه کهم : بابهت .
- لاپه ره ی دووهم : ئایه تیک له قورئانی پیروز ، هه دیسیک یاخود وته یه ک که باس له زانست و فیروون بکات یان په یوه ندی به ناونیشانی توژیینه وه که هه بیت .
- لاپه ره ی سییه م : پیشکه ش کردن .
- لاپه ره ی چواره م : سوپاس و پیزانین
- لاپه ره ی پینجه م : پیرسی تی بابهت + (پیرسی وینه ، هیلکاری و خسته ئه گه ره له توژیینه وه که به کار هاتبوو) .

تیبینی :

له لاپه ره ی دووهم تاوه کوو کۆتا لاپه ره ی پیرسی نابییت له به شی خواره وه ژماره (ره قه م) دابننن به لکوو به م دوو شیوازه ئاماژه به لاپه ره کان ده که یین :

یه کهم : به شیوه ی نووسین (یه ک ، دوو ، سی و ...) دووهم : له ریگه ی پینه کانی ئه لفبا (ئه لف ، ب ، ج ، ...) .

له یه کهم لاپه ره ی پیشه کی نووسینی ژماره ی لاپه ره کان به ژماره ی ئاسایی ده ست پیده کات تا کۆتا لاپه ره ی توژیینه وه .

- شه شه م : پیشه کی .
- هه وته م : گرنگی توژیینه وه .
- هه شته م : ئامانجی توژیینه وه .
- نۆیه م : پرساری توژیینه وه .
- ده یه م : گریمانه ی توژیینه وه . " گریمانه بریتیه له وه لامیکی کانی که راست و هه له بوونی ده خریت به رده م تاقیکردنه وه " . که واتا ئاساییه که تویره ره له کۆتایی توژیینه وه که ی بگاته ئه م ئه نجامه که ئه و گریمانه یه دایناوه هه له یه یاخود پیچه وانه که ی راسته ، هه له بته ئه مه ش ده بیت پشت به چه ند به لگه یه کی زانستی به ستیت .

تیبینی :

ئەگەر توپتەر لە توپتەنەووەکەى ھەم پرسیاری سەرەکی ھەبوو ھەم پرسیاری لاوەکی ئەو کات دەپیت لە گریمانەش ھەم گریمانەى سەرەکی ھەپیت ھەم گریمانەى لاوەکی ، ئاشکرایە گریمانەى سەرەکی لە وەلامى پرسیاری سەرەکی و گریمانەى لاوەکی لە وەلامى پرسیاری لاوەکی .

• یانزەھەم : بگۆرەکان . بگۆر ئەو شتەىە کە دەگۆردریت یان گۆران درووست دەکات . چەن جۆر بگۆر ھەىە لەوانە بگۆرى سەربەخۆ و بگۆرى گریدراو یان وابەستە، بگۆرى سەربەخۆ گۆرانکاری درووست دەکات ، بگۆرى گریدراو یان وابەستە گۆرانکاری وەردەگرئ .
نموونه : جەنگ کاریگەرى لە سەر ئابوورى ولات درووست دەکات .

بگۆرى سەربەخۆ : جەنگ بگۆرى گریدراو (وابەستە) : ئابوورى ولات

• دوانزەھەم : میتۆدى توپتەنەووە : واتا چ میتۆدیک بەکار ھاتووہ : وەسفى ، میتوویى ، شیکارى ... ھتد .

• سیانزەھەم : شیوازی کۆکردنەوہى زانیاریەکان . (کە دوو جۆر شیواز ھەىە : کتیبخانەى و مەیدانى) .

• چواردەھەم : ئاستەنگەکانى بەردەم توپتەنەوہ

• پانزەھەم : پیکھاتەى توپتەنەوہ ، واتا باس کردنى ئەوہى کە توپتەنەوہکە لە چى پیکھاتووہ . بۆ نموونە دەلین :

ئەم توپتەنەوہىە لە پيشەکى ، ناوەرۆک و دەرەنجامیک پیک ھاتووہ . ناوەرۆک لە چوار بەش پیکھاتووہ : بەشى یەکەم خۆى لە سى باس پیکدیت ، لە باسى یەکەم پیناسەکانى تیرۆر دەخەینە روو . لە باسى دووہم میتوو و چۆنیەتى گەشەسەندنى تیرۆر لە رۆژھەلاتى ناوہراست دەخریتەروو . لە باسى سێھەم جۆرەکانى تیرۆر خراوہتە روو .

بەشى دووہم لە چوار باس پیک دیت : لە باسى یەکەم بەم شیوازو بە شیوہىەکى گشتى باسى پیکھاتەى توپتەنەوہکە دەکەین .

تیبینی :

بە دوو خال دەتوانین باسى جیاوازی نیوان پیرست و پیکھاتەى توپتەنەوہ بکەین : یەکەم : پیرست ھەموو بابەتەکانى ناو توپتەنەوہ لە خۆ دەگریت لە کاتیکدا پیکھاتەى توپتەنەوہ

تهنھا به گشتی باسی بابه ته سه ره کیه کان ده کات . دووهم : له پیرست به رامبه ره هر
بابه تیک ناماژه به ژماره لاپه ره کیشی ده کین له کاتیکدا له پیکهاتهی تویرینهوه ناتوانین
و ناکریت ناماژه به ژماره لاپه ره کان بدهین .

- ده ره نجام پیش لیستی کوّتایی سه رچاوه کان ده نوسریت که واتا پاش ده ره نجامه کان لیستی
کوّتایی سه رچاوه کان ده نووسین .